የኢትዮጵያ ኮሙኒኬሽን ባለሥልጣን
ETHIOPIAN
COMMUNICATIONS AUTHORITY

የቴሌኮሙኒኬሽን ሙግት መፍቻ መመሪያ

ቁጥር 796/2013

ሐምሌ 2013 ዓ.ም
አዲስ አበባ

የቴሌኮሙኒኬሽን ሙግት መፍቻ መመሪያ

በቴሌኮሙኒኬሽን ኦፕሬተሮች እና ተጠቃሚዎች እንዲሁም በቴሌኮመኒኬሽን ኦፕሬተሮች መካከል የሚነሳ አለመግባባቶችን ፍትሃዊ፣ ፈጣን እና ወጪ ቆጣቢ በሆነ መንገድ መፍታት አስፈላጊ በመሆኑ፤

በቴሌኮሚኒኬሽን ዘርፍ ውስጥ የሚነሱ አለመግባባቶችን ማስተዳዳር የሚያስችል በቂ የህግ ማዕቀፍ ማበልጸግ አስፈላጊ መሆኑን በመረዳት፤

ለተከራካሪ አከላት አማራጭ የግጭት መፍቻ ስነስርሃቶችን ማለትም ድርድር እና ሽምግልናን የመሳሰሰሉትን መዘርጋት አስፈላጊ መሆኑን በመገንዘብ፤

በኢትዮጵያ ኮሙኒኬሽን አገልግሎት አዋጅ ቁጥር 1148/2011 አንቀጽ አንቀጽ 6 (2) ፥6 (15) ፥37፥48 እና 54(2) መሰረት ባለስልጣኑ ይህንን የቴሌኮሙኒኬሽን ሙጉት መፍቻ መመሪያ አውጥቷል፡፡

ክፍል አንድ

ጠቅላላ ድንጋጌ

1. አጭር ርዕስ

ይህ መመሪያ “የቴሌኮሙኒኬሽን አገልግሎት ሙጉት መፍቻ መመሪያ ቁጥር 796/2013” ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል፡፡

2. ትርጓሜ

የቃሉ አገባብ ሌላ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ መመሪያ ውስጥ፤

1) **“ይግባኝ ሰሚ አካል”** ማለት በአዋጁ አንቀጽ 39 የተቋቋመው የይግባኝ ሰሚ አካል ነው፤
2) **“ባለሥልጣን”** ማለት በአዋጁ አንቀጽ 3 የተቋቋመው የኢትዮጵያ ኮሙኒኬሽን ባለሥልጣን ነው፤
3) **“ከሣሽ”** ማለት በባለሥልጣኑ ዘንድ ክስ የመሠረተ ሰው ነው፤
4) **“ተጠቃሚ”** ማለት የባለፍቃዱን የአገልግሎት መሰጫ ስምምነት በመፈረም ወይም በባለፍቃዱ የቀረቡትን የውል ሁኔታዎች በመቀበል የቴሌኮመኒኬሽን አገልግሎት የሚያገኝ ማንኛውም ሰው ነው፡፡
5) **“ቅሬታ”** ማለት በመደበኛ መንገድ በጽሑፍ ወይም በኤሌክትሮኒክ ዘዴ መብቴ ተጥሷል በሚል በከሳሽ የሚቀርብ ክስ ነው፤
6) **“አለመግባባት”** ማለት ፈቃድ ባላቸው አከላት እንዲሁም በባለፍቃድ እና በተጠቃሚ መካከል አንዱ በሌላኛው ወገን ተግባር ወይም ውሳኔ ሲከፋ ወይም ሁለቱም ወገኖች

እርስ በእርስ በወሰዱት ውሳኔ ወይም በፈጸሙት ተግባር ሲከፉ እና ጉዳዩን ለመፍታት ተገቢ ጥረት አድርገው ስምምነት ላይ መድረስ ያለቻሉበት አጨቃጫቂ ጉዳይ ነው።

7) **“ፈቃድ”** ማለት በባለሥልጣኑ የተሰጠ ፈቃድ ነው፤

8) **“ባለፈቃድ”** ማለት በባለሥልጣኑ ፈቃድ የተሠጠው ሰው ነው፤

9) **“የውሳኔ ማሳወቂያ”** ማለት ባለፈቃዱ ለአቤቱታ መፍትሄ በመስጠት ወይም አቤቱታን ባለመቀበል በጽሑፍ ወይም በሌላ በማንኛውም ሊረጋገጥ በሚችል ዘዴ የሚሰጠው የመጨረሻ ውሳኔ ነው።

10) **“ሰው”** ማለት የተፈጥሮ ሰው ወይም በህግ የሰውነት መብት የተሰጠው አካል ነው። በወንድ ጾታ የተገለጸው ለሴት ጾታም በእኩል ያገለግላል።

11) **“ይፋ ማድረግ”** ማለት ባለሥልጣኑ የሰጠውን ውሳኔ በድረ-ገጹ እና/ወይም አግባብ ባለው ሌላ ዘዴ መግለጽ ነው፤

12) **“ሙጉት መፍትሔ እንዲያገኝ የሚቀርብ ጥያቄ”** ማለት ባለሥልጣኑ አለመግባባትን እንዲመረምርና መፍትሔ እንዲሰጥ በአቤቱታ አቅራቢ የሚቀርብ ጥያቄ ነው:

13) **“መልስ ሰጪ”** ማለት ክስ የቀረበበት ወገን ወይም በከሣሽ ለቀረበ ክስ መልስ የሚሰጥ ሰው ነው፤

14) **“መልስ”** ማለት የቀረበውን ክስ በተመለከተ ወይም ከባለሥልጣኑ ለቀረበ ጥያቄ ለባለሥልጣኑ የሚቀርብ የጽሑፍ መልስ ነው፤

15) **‘ማድረስ’** ማለት እንደሁኔታው ሰነዶች፥ ኢንፎርሜሽን ወይም ዳታን ለሌላኛው አካል ወይም ለባለስልጣኑ በመደበኛ አስተላላፊዎች፥ በተመዘገበ ፖስታ፥ በኤሌክትሮኒክ ሜል እና/ወይም ፋክስ ወይም ሌላ አግባብነት ባላቸው አካላት መካከል እና በባለስልጣኑ መካከል ስምምነት በተደረገበት መንገድ ማድረስ ነው።

16) **‘የስራ ቀናት’** ማለት ስራ የሚሰራባቸው ቀናቶችን ብቻ የሚመለከት ሲሆን ቅዳሜ፥ እሁድ፥ እንዲሁም በኢትዮጵያ ፌደራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ የህዝብ ባሕላት ተብለው የተለዩ ቀናቶችን አይጨምርም።

3. ዓላማ

የዚህ መመሪያ ዋና ዓላማዎች፦

1) በቴሌኮሙኒኬሽን ኦፕሬተሮች እና ተጠቃሚዎች እንዲሁም በቴሌኮመኒኬሽን ኦፕሬተሮች መካከል የሚነሳ አለመግባባቶችን መፍታት የሚያስችል ማዕቀፍ በማበልጸግ አለመግባባቶችን ፍትሃዊ፣ ፈጣን እና ወጪ ቆጣቢ በሆነ መንገድ መፍታት፤
2) ባለስልጣኑ አለመግባባቶችን የሚፈታበት ስነስርሃቶች ላይ ግልጽነትን መፍጠር፤ እና
3) ለተከራካሪ አካላት አማራጭ የግጭት መፍቻ ስነስርሃቶችን ማለትም ድርድር እና ሽምግልናን የመሳሰሰሉትን መዘርጋት ፤

ናቸው።

4. የተፈጻሚነት ወሰን

ይህ መመሪያ ከባለሥልጣኑ ፈቃድ ባገኙ በሁሉም ባለፈቃዶች፣ እና የቴሌኮመኒኬሽን አገልግሎት ተጠቃሚዎች ላይ ተፈጻሚ ይሆናል።

ክፍል ሁለት

ሙግትን ስለመዳኘት

5. ሙግትን ለመፍታት ባለሥልጣኑ ስላለው ሥልጣን

1) ባለሥልጣኑ ከዚህ ቀጥሎ በተዘረዘሩት አካላት መካከል የሚነሱ ሙግቶችን የመፍታት ሥልጣን አለው፤

   ሀ) በተጠቃሚዎችና በባለፈቃዶች መካከል፤ እና

   ለ) በባለፈቃዶች መካከል።

2) ባለሥልጣኑ ከተጠቃሚዎች በሚቀርብ ቅሬታ መሠረት የስልጣን ገደቡ ውስጥ በሆነ በማንኛውም ጉዳይ ወይም በማንኛውም ወገን መፍትሔ ለመሻት በሚቀርብ ጥያቄ ላይ የአዋጁን ዓላማ በተሻለ ሁኔታ ለመፈጸም ይረዳል የሚል እሳቤ ካለው በባለፈቃዱ ላይ ምርመራ ሊጀምር ይችላል።

3) የባለሥልጣኑ ውሳኔ በማንኛውም ጉዳይ እና በማንኛውም ወገን መፍትሔ ለመሻት የቀረበ ጥያቄን በሙሉ ወይም በከፊል ሊቀበለው፣ ውድቅ ሊያደርገው ወይም በባለሥልጣኑ የስልጣን ገደብ ውስጥ የአዋጁን ዓላማ በተሻለ ሁኔታ ለመፈጸም የሚያስችል ሌላ መፍትሄ ሊሰጥ ይችላል።

4) የባለስልጣኑ ውሳኔዎች በአዋጁ አንቀጽ 38 መሰረት በድጋሚ ሊታዩ ይችላሉ።

6. የባለሥልጣኑ ሙግቶችን እንዲጣመሩ የማድረግ ሥልጣን

1) ባለሥልጣኑ ተመሳሳይ ይዘት ያላቸው ክሶች ላይ አንድ ውሳኔ መስጠት የሚያስችሉ የሚከተሉ ሁኔታዎችን ግምት ውስጥ በመክተት በአንድነት እንዲታዩ ሊያደርግ ይችላል፤

   ሀ) አለመግባባቶቹ ተመሳሳይ ይዘት ያላቸው ከሆኑ እና አመቺ በሆነ ሁኔታ እንደ አንድ ነጠላ ክርክር ማየት ከተቻለ፤ እና

   ለ) በተጠቃለሉት የክርክር መፍቻ ሂደቶች በሁሉም ደረጃዎች ባለጉዳዮቹ ተመሳሳይ ፍላጎት የሚኖራቸው ከሆነ፤

2) በዚህ አንቀፅ ንሁስ አንቀጽ 1(ሀ) እና 1(ለ) ያሉት ሁኔታዎች ከተሟሉ፤ ተጠቃሚዎች የጋራ ክሳቸውን እንደ አንድ ክስ አደረገው ሊያቀርቡት ይችላሉ።

3) አንድ ወይም ከአንድ በላይ የሆኑ ባለጉዳዮች ባለስልጣኑ ክሱ ይጣመር ብሎ የወሰነውን ውሳኔ ከተቃወሙ፤ ባለስልጣኑ ለተቃውሞ ምክንያት የሆነውን የክርክር ነጥብ ሊመለከተው ይችላል::

4) ባለሥልጣኑ የተጣመሩ ክርክሮችን በማየት ላይ ባለበት በየትኛውም ደረጃ ክርክሮቹ ተጣምረው መታየት የለባቸውም የሚል ድምዳሜ ላይ ከደረሰ ክርክሮቹን በተናጥል መስማቱን ሊቀጥል ይችላል::

ክፍል ሦስት

ሙግት መፍትሔ እንዲያገኝ ስለመጠየቅ

7. ሙግት መፍትሔ እንዲያገኝ ስለመጠየቅ

1) ባለፈቃዶች ሙግታቸው እንዲፈታላቸው ለባለስልጣኑ ጥያቄ ከማቅረባቸው በፊት ልዩነታቸውን በሰላማዊ መንገድ ለመፍታት ተገቢ ጥረት ማደረግ አለባቸው::

2) ሙግቱ መፍትሔ እንዲያገኝ የሚፈልግ ወገን (ከዚህ በኋላ “ከሣሽ”) ፤

ሀ) በጽሑፍ ወይም በኤሌክትሮኒክ ዘዴ ለዚሁ ተብሎ በተዘጋጀው እና በባለሥልጣኑ ድረ-ገጽ ላይ የሚገኘውን ቅጽ በመሙላት እና

ለ) የክሱን ግልባጭ ለሌላኛው ወገን (ከዚህ በኋላ “መልስ ሰጭ”) በማድረስ፤

ክሱን መጀመር ይችላል::

3) ተከራካሪ አካላት ልዩነታቸውን በአማራጭ ሙግት ዘዴ መፍታት እስካልጀመሩ ድረስ፤ በባለፍቃዶች መካከል ክርክር ሲነሳ ከሳሽ የክሱ ምክንያት በጀመረ በሰላሳ (30) የስራ ቀናት ውስጥ ክሱን ለባለስልጣኑ ማቅረብ አለበት::

4) ከሳሽ የሚያቀርበው ክስ የሚከተሉትን ነገሮችን አካቶ መያዝ ይኖርበታል፤

ሀ) የተከራካሪ ወገኖች ስም፣ አድራሻ እና የስልክ ቁጥር፤

ለ) የክርክሩን ባህሪ የሚመለከት መግለጫ፤

ሐ) የገንዘብ መጠንን ጨምሮ የሚጠየቀውን መፍትሔ ወይም ዳኝነት፤

መ) ባለስልጣኑ ጉዳዩን ተቀብሎ የማየት የህግ ሥልጣን ያለው መሆኑ፤

ሠ) ጉዳዩን ሊያስረዱ የሚችሉ ደጋፊ ማስረጃዎች፤ እና

ረ) ሌላ ማናቸውም አግባብነት ያላቸውን መረጃዎችን፤

5) ባለሥልጣኑ ክሱን በተቀበለ በአምስት (5) የስራ ቀናት ውስጥ የክሱን መድረስ ለከሳሽ እና ለመልስ ሰጭ ማሳወቅ አለበት::

6) ክርክሩ ብዛት ያላቸው ወገኖችን የሚመለከት ከሆነ ከሳሹ ለባለሥልጣኑ የቀረቡትን ሰነዶች ቅጂዎች በሙሉ ሰነዶቹ ለባለሥልጣኑ በቀረቡበት ቀን ወይም ከዚያ በፊት ለሌሎቹ ወገኖች በሙሉ እንዲደርሳቸው ማድረግ አለበት::

7) ተከራካሪ ወገኖች በክሱ ከተመለከቱት ምክንያቶች ውጭ ያሉ ምክንያቶችን ማቅረብ ወይም በክሱ ያልተጠቀሱ ተጨማሪ ፍሬ ነገሮችን ወይም ሰነዶችን መጥቀስ ወይም ከክሱ ጋር ያልተያያዙ የሰነድ ቅጂዎችን ማቅረብ አይችሉም።

8. ሙግት መፍቻ ጥያቄን ውድቅ ስለማድረግ

1) ባለሥልጣኑ ሙግት መፍቻ ጥያቄን በሚከተሉት ሁኔታዎች ውድቅ ሊያደርግ ይችላል፤

   ሀ) ጥያቄው ከባለሥልጣኑ የሥልጣን ገደብ ውጭ የሆነ የህግ ጉዳዮችን የሚያስነሳ ወይም የሚይዝ ወይም በአዋጁ በባለሥልጣኑ መፍትሔ እንዲሰጥበት ያልተመለከተ ከሆነ፤

   ለ) ከባለፈቃድ ጋር ያለ ሙግት መፍትሔ እንዲያገኝ የሚቀርብ ጥያቄ ባለፈቃዱ በተጠቃሚዎች መብትና ጥበቃ መመሪያ በተመለከተው መሠረት "የውሳኔ ማስታወቂያ" ከሰጠበት ቀን ጀምሮ ባሉት በሠላሳ (30) የስራ ቀናት ውስጥ ያልቀረበ ከሆነ፤

   ሐ) ጉዳዩን የሚመረምረው ፍርድ ቤት ባለሥልጣኑ ጉዳዩን እንዲያየው ካልጠየቀ በስተቀር፤ መፍትሔ እንዲሰጥበት የቀረበው ክርክር በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዴሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ባለ ፍርድ ቤት በመታየት ላይ የሚገኝ ከሆነ፤

   መ) ጥያቄው ርዕስ አንቀጽን፣ ሥነ ጽሑፍን፣ ፊጠራን፣ ፖለቲካን፣ ኃይማኖትን ወይም ሌሎች በባለፈቃዱ የኮሙኒኬሽን አገልግሎት ሥርዓት የሚገለጹ ወይም የሚተላለፉ ሌሎች ጉዳዮችን ጨምሮ የኮሙኒኬሽን አገልግሎት ይዘት ያለው ከሆነ፤

   ሠ) ጥያቄው ያልተሟላ ወይም በዚህ መመሪያ በተመለከቱት ሥርዓትና መስፈርቶች መሠረት ያልቀረበ ከሆነ፤

2) ባለሥልጣኑ ክሱን ላለመቀበል ከመወሰኑ በፊት ለከሳሹ የመሰማት ዕድል መስጠት አለበት።

3) የዚህ መመሪያ አንቀጽ 7 ንዑስ አንቀጽ (1)(ሠ) ቢኖርም፣ ባለሥልጣኑ ክሱን ለመሠረተው ሰው ያላሟላውን ነገር በአሥር (10) የስራ ቀናት ውስጥ እንዲያሟላ ዕድል ሳይሰጠው ክሱን ውድቅ ማድረግ አይችልም።

4) ባለሥልጣኑ በክርክሩ ላይ ውሳኔ ላለመስጠት ከወሰነ፤ የቀረበውን ክስ ያልተቀበለበትን ምክንያት በመግለጽ ለባለጉዳዮቹ በጽሑፍ ማሳወቅ አለበት።

9. ስለክስ መልስ እና ስለተከሳሽ ከሳሽ ክስ

1) መልስ ሰጪው ክሱ በደረሰው በአስር (10) የሥራ ቀናት ውስጥ መልሱን እና ማንኛውም ደጋፊ ሰነዶችን ለከሳሹና ለባለሥልጣኑ ማቅረብ አለበት።

2) በመልስ ሰጪው የሚቀርብ መልስ የሚከተሉትን ነገሮች መያዝ አለበት፤

   ሀ) የመልስ ሰጪውን ስም፣ አድራሻ እና ሌሎች መግለጫዎች፤

   ለ) ለክሱ የሚሰጠውን መልስ እንዲሁም የተከሳሽ ከሳሽ ክስ ካለ፤ እና

ሐ) ሌላ ማናቸውም አግባብ የሆኑ መረጃዎች፡፡

3) በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (2) መሠረት በከሳሽ የሚቀርብ መልስ በመልስ ሰጪው መልስ ወይም የተከሳሽ ከሳሽ ክስ ላይ በተነሱ ነጥቦች መወሰን አለበት፡፡ ምንም ዓይነት አዲስ ጉዳዮች ሊካተቱ አይችሉም፡፡

10.ሰነዶችን ስለማቅረብ

ከባለጉዳይ ለባለሥልጣኑ በፅሑፍ ወይም በኤሌክትሮኒክ የሚቀርቡ ሰነዶች ባለሥልጣኑ ሰነዶቹን ከተቀበለበት ቀን ጀምሮ በባለሥልጣኑ እንደተመዘገበ ይቆጠራል፡፡

ክፍል አራት

ስለክስ መሰማት

11.የክስ መስሚያ ሰዓትና ቦታ

1) ባለሥልጣኑ ለየትኛውም ባለጉዳይ ክርክሩ እንዲሰማ የመጠየቅ መብት ሊሰጥ ይችላል፡፡ ሆኖም በጉዳዩ ላይ የሚሰጠው ውሳኔ በጽሑፍ ላይ ብቻ የተመሠረተ እንዲሆን የማድረግ ሥልጣኑ የተጠበቀ ነው፡፡

2) ባለስልጣኑ ክሱ መሰማት አለበት ብሎ ከወሰነ፤ ይህኑ ለባለጉዳዮች በጽሑፍ ያሳውቃቸዋል፡፡

3) ባለስልጣኑ ባለጉዳዮችን በእኩልነት፥ በፍትሃዊነት እና ጉዳያቸውን ለማስረዳት ሙሉ እድል በሰጠ መልክ እስካስተናገዳቸው ድረስ የመሰማት ሂደቱን አግባብ ነው ብሎ በሚያስበው መንገድ ሊያከናውን ይችላል፡፡

4) ባለሥልጣኑ ክሱ የሚሰማበትን ቀንና ቦታ እንዲሁም ክሱ የሚሰማበት ሂደት የሚፈጀውን ጊዜ ለባለጉዳዮቹ ማሳወቅ አለበት፡፡

5) ባለስልጣኑ ክሱ የሚሰማበትን ቀንና የሚፈጀውን ጊዜ ለመወሰን የጉዳዩን ውስብስብነት እና ጉዳዩ በተፋጠነ ሁኔታ ባይወሰን በባለጉዳዮቹ ላይ ሊደርስ የሚችለውን ጉዳት ከግምት ውስጥ ማስገባት አለበት፡፡

6) ተከራካሪ ወገኖች ክርክራቸው በባልሥልጣኑ መፍትሔ እንዲያገኝ አስፈላጊውን ሁሉ አጠናቀው ለባለሥልጣኑ ባቀረቡ ከአስራ አምስት (15) የስራ ቀናት ባልበለጠ ጊዜ ውስጥ ክሱ መሰማት መጀመር አለበት፡

12. ለሕዝብ ክፍት ስለማድረግ

1) በባለሥልጣኑ የሚካሄደው ክስ የመስማት ሂደት ክሱ በሚሰማበት ወቅት ከሚታየው ጉዳይ ሚስጥራዊነት ባህሪ የተነሳ ለህዝብ ይፋ መሆን እንደሌለበት በባለሥልጣኑ ካልተወሰነ በስተቀር ለሁሉም ሰው ክፍት መሆን አለበት፡፡

2) ባለስልጣኑ የጉዳዩን ሚስጥራዊነት ሲወስን በጉዳዩ ላይ ተሳታፊ የሆኑ አካላት አስተያየት ሊጠይቅ ይችላል፡፡

3) ባለሥልጣኑ በማንኛውም የክስ ሂደት የመረጃ ተደራሽነትን ከህዝቡ የሚገድብበትን ምክንያት ለሕዝብ ማሳወቅ እና በተቻለ መጠን ሁሉም የክስ መስሚያ ሂደቶች ሙሉ በሙሉ ለህዝብ ክፍት መሆናቸውን ለማረጋገጥ ከፍተኛ ጥረት ማድረግ አለበት፡፡

13.በክርክር መስማት ሂደት ስለሚቀርብ ባለሙያ

ለሙግት መፍትሄ በመስጠት ሂደት በባለስልጣኑ አስተያየት የተወሰነ ዕውቀት ወይም ብቃት የሚጠይቅ ጉዳይ ያጋጠመ እንደሆነ፤ ባለስልጣኑ በሙያው ዕውቀት ያለው፥ ገለልተኛ፥ እና ከማንኛውም የጥቅም ግጭት ነጻ የሆነን ሰው በገምጋሚነት እንዲያግዘው ሊጋብዘው ይችላል፡፡

14. ምስክርን ስለመመርመር

1) ባለሥልጣኑ ክርክርን በሚሰማበት ጊዜ ተከራካሪ ወገኖችን እና ምስክሮቻቸውን ሊመረምር ይችላል፡፡

2) ከሁለቱ በአንዱ ተከራካሪ የተጠራና የተመረመረ ምስክር በሌላኛው ተከራካሪ መስቀለኛ ጥያቄ ሊጠየቅ ይችላል፡፡ ምስክሩ መስቀለኛ ጥያቄ ከተጠየቀ በኋላ የማጣሪያ ጥያቄ ሊጠየቅ ይችላል፡፡

3) ባለሥልጣኑ በማናቸውም ጊዜ ከክርክሩ ጋር በተያያዘ ትእዛዝ ከመስጠቱ በፊት ተከራካሪን ወይም ችሎታ አለው ብሎ የሚገምተውን ማናቸውም ሰው በክርክሩ ላይ ውሳኔ ለመስጠት አስፈላጊ ሆኖ ያገኘውን የሰነድ ማስረጃ ወይም ማናቸውንም ቁሳቁስ፣ ናሙና ወይም ምርት እንዲያቀርብለት ሊጠይቅ ይችላል፡፡

15. ጊዜን ስለማራዘም

1) ባለሥልጣኑ በሚወስናቸው ሁኔታዎች መሠረት ተጨማሪ ማስረጃ እንዲቀርብለት ወይም በሌላ በቂ ምክንያት ሌላ ቀነ ቀጠሮ ሊይዝ ይችላል፡፡

2) ባለሥልጣኑ ባለጉዳዩ በሚያቀርበው ተገቢ እና ምክንያታዊ ጥያቄ የጊዜ ማራዘሚያ ሊፈቅድ ይችላል፡፡

16. የባለጉዳይ መቅረት

1) ክርክሩን ለመስማት በተቀጠረበት ቀን ማንኛውም ባለጉዳይ ወይም ሕጋዊ ወኪሉ ሳይቀርብ የቀረ እንደሆነ ባለሥልጣኑ በባለጉዳዩ አለመቅረብ ምክንያት ክርክሩን ውድቅ ሊያደርገው ወይም ባለጉዳዩ በሌለበት ክርክሩን ማየቱን ሊቀጥል ይችላል፡፡

2) ባለጉዳዩ ባለመቅረቡ ምክንያት ክርክሩ ውድቅ የተደረገ እንደሆነ ወይም ባለጉዳዩ በሌለበት እንዲታይ ከተወሰነ ቅሬታ ያለው ወገን ክርክሩ ውድቅ በተደረገ በአምስት (5) የሥራ ቀናት ውስጥ የተሰጠው ትእዛዝ እንደገና እንዲታይለት ማመልከቻ ማቅረብ ይችላል፡፡ ባለሥልጣኑ ባለጉዳዩ ላለመቅረቡ በቂ ምክንያት አለው ብሎ ካመነ ትእዛዙን እንደገና ሊያየው ይችላል፡፡

17. ክስን ስለማንሳት

1) አንድ ከሳሽ ክርክሩ ከመሰማቱ በፊት ወይም በኋላ በማናቸውም ጊዜ ባለሥልጣኑን በጽሑፍ በማስታወቅ ክሱን ሊያነሳ ይችላል፡፡

2) ከሳሽ ክሱን እንዳነሳ ባለሥልጣኑ ተገቢ መስሎ የታየውን ከወጪና ከማካካሻ ጋር የተያያዘ ትእዛዝ መስጠት ይችላል፡፡

ክፍል አምስት
ስለባለሥልጣኑ ውሳኔ

18. የባለሥልጣኑ የውሳኔ አሰጣጥ

1) ባለሥልጣኑ የክርከር መስማቱ ሂዳት ባበቃ በአስራ አምስት (15) የስራ ቀናት ውስጥ ምክንያቶቹን በማስፈር ውሳኔውን በጽሑፍ መስጠት አለበት፡፡

2) የባለሥልጣኑ ውሳኔ ቀኑ ተገልጾ በዋና ዳይሬክተሩ መፈረም አለበት፡፡

3) የክርክሩ መሰማት ሂደት ከውሳኔው ኮፒ ጋር በባለሥልጣኑ ሰብሳቢ አፊሰር በተራጋገጠና በተፈረመ ሰነድ እንደ እውነተኛና ትክክለኛ የክርክር ሂደት እና ውሳኔ በመዝገብ እንዲያያዝ መደረግ አለበት፡፡

4) ባለሥልጣኑ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (3) የተገለጸውን ሰነድ የተረጋገጠ ቅጂ ለእያንዳንዱ ባለጉዳይ መላክ አለበት፡፡

5) ባለሥልጣኑ የጉዳዩን አስቸኳይነት ወይም በሌሎች አሳማኝ ምክንያቶች ጉዳዩ በመታየትና ውሳኔ በመጠበቅ ላይ እያለ ጊዜያዊ የዕግድ ትእዛዝ ሊሰጥ ይችላል፡፡

19. ውሳኔን ይፋ ስለማድረግ

1) የክርክር መሰማት ሂደት መዝገቦች በባለሥልጣኑ በሚገለጹ ምክንያቶች ሚስጥራዊ ወይም የተገደቡ በመሆናቸው ወይም በሌላ ምክንያት ለማንም ሰው እንዳይገለጹ ከተወሰኑት በስተቀር ባለሥልጣኑ ከጊዜ ወደ ጊዜ የሚያወጣቸውን ጊዜን፣ ቦታን እና የምርመራ ዘዴንና የምርመራ ክፍያን የሚመለከቱ ዝርዝር ድንጋጌዎች እንደተጠበቁ ሆነው የክርክሩ መሰማት ሂደት ከተጠናቀቀ በኋላ ለማንኛውም ሰው ለምርመራ ክፍት መሆን አለባቸው፡፡

2) ባለሥልጣኑ ያያቸውንና ውሳኔ የሰጠባቸውን ክርክሮች በድረ-ገጹ እና/ወይም በሌላ የመገናኛ ዘዴ ይፋ ማድረግ አለበት፡፡

20. የውሳኔው ተፈጻሚነት

በባለሥልጣኑ የተሰጠ ውሳኔ ባለጉዳዮቹ እንዲያውቁት ከተደረገበት ቀን ጀምሮ በባለጉዳዮቹ ላይ ተፈጻሚ መሆን አለበት፡፡

21. በውሳኔ ላይ ስለሚቀርብ ይግባኝ

1) በባለሥልጣኑ ውሳኔ ቅር የተሰኘ ማንኛውም ወገን በሕግ ጉዳዮች ላይ በሰላሳ (30) የስራ ቀናት ውስጥ ለይግባኝ ሰሚ አካል ይግባኙን ማቅረብ ይችላል፡፡

2) በይግባኝ ሰሚ አካል ውሳኔ ቅር የተሰኘ አካል በሕግ ጉዳዮች ብቻ በስልሳ (60) ቀናት ውስጥ ለፌዴራል ከፍተኛ ፍርድ ቤት ይግባኙን ማቅረብ ይችላል፡፡

ክፍል ስድስት
ማስማማት

22. በባለሥልጣኑ የሚደረግ ማስማማት

1) የክርክሩ ባለጉዳዮች ሁለቱም ክርክሩ እንዲታይላቸው ጥያቄ ማቅረባቸውን ተከትሎ ጉዳያቸውን በጋራ ስምምነት በሙሉም ሆነ በከፊል በቅን ልቦና ለመፍታት ዓላማ አድርገው ድርድር ማድረግ ይችላሉ፡፡

2) ከዚህ በታች የተመለከቱ ሁኔታዎች ሲኖሩ ባለስልጣኑ ባለጉዳዮችን አለመግባባታቸውን በስምምነት እንዲፈቱ ሊመክራቸው ይችላል፤-

   ሀ) ሁለቱም ተካራካሪዎች ይህን ለማድረግ በግልጽ የተሰማሙ እንደሆነ፤ ወይም

   ለ) የማስማማት ጥያቄ ባይቀርብለትም ባለሥልጣኑ ክርክሩን በቀና መንገድ በስምምነት መጨረስ ይቻላል የሚል እምነት ካለው፡፡ ወይም

   ሐ) የሙግት መፍቻ ጥያቄው ውድቅ ሲሆን እና ሁለቱም አካለት አማራጭ የሙግት መፍቻ ሂደቶችን ይቀበላሉ ተብሎ ሲታሰብ ነው፡፡

3) ባለሥልጣኑ ክርክሩን በስምምነት መፍታት እንደሚቻል ካመነ ሥልጣኑን በመጠቀም በዕቅድ የተያዘን የማስማማት ወይም መደበኛ የክርክር መፍቻ ሂደትን ሊያቆመው ወይም ሊያግደው ይችላል፡፡

4) ባለጉዳዩቹ በስምምነት የሚፈታ ክርክር የመጨረሻ እና ይግባኝ የማይጠየቅበት ለመሆኑ መስማማት አለባቸው፡፡

23. በስምምነት ጉዳዮችን ስለመፍታት

1) በባለሥልጣኑ በፀደቀ መርሃ ግብር መሠረት ጉዳያቸውን በስምምነት የሚጨርሱበትን ጊዜ ለማራዘም ካልወሰኑ በስተቀር፣ የክርክሩ ባለጉዳዮች ድርድሩ በተጀመረ በአሥራ አራት (14) የስራ ቀናት ውስጥ ስምምነት ላይ መድረስ አለባቸው፡፡

2) ባለጉዳዮቹ ክርክራቸውን በስምምነት ለመጨረስ ከተስማሙ ቢያንስ ከዚህ በታች የተመለከቱትን ያካተተ የስምምነቱን ዝርዝር ድንጋጌዎች ለባለሥልጣኑ ማቅረብ አለባቸው፤

   ሀ) በባለጉዳዩቹ መካከል ስለተደረሰው ስምምነት የሚያሳይ ግልጽ መግለጫ፤ እና

ለ) በባለጉዳዩቹ መካከል ስለተደረሰው ስምምነት አፈጻጸም ዝርዝር የጊዜ ሰሌዳ፡፡

3) የባለጉዳዮቹ ስምምነት ለባለሥልጣኑ ከቀረበ በኋላ ባለሥልጣኑ የስምምነቱን ዝርዝር ድንጋጌዎች ከተቀበለ በአምስት (5) የሥራ ቀናት ውስጥ ለባለጉዳዮቹ ማሳወቅ አለበት፡፡ ባለሥልጣኑ የባለጉዳዮቹን ስምምነት እንዳፀደቀው ክሱን ይዘጋዋል፡፡

4) በባለጉዳዮቹ መካከል የተደረሰ የማናቸውም ስምምነት ዝርዝር ጉዳዮች በባለሥልጣኑና በባለጉዳዮቹ በጋራ ስምምነት ላይ ካልተደረሰ በስተቀር በባለጉዳዮቹ ለሕዝብ ይፋ መደረግ የለባቸውም፡፡

5) የዚህ አንጽ ንዑስ አንቀጽ (4) ቢኖርም፣ ለሕዝብ ጥቅም አስፈላጊ በሚሆንበት ጊዜ ባለሥልጣኑ የስምምነቱን ውጤቶች ለሕዝብ ማሳወቅ ይችላል፡፡

6) ባለጉዳዮቹ በማናቸውም ወይም በሁሉም ጭብጦች ላይ ስምምነት ላይ ያልደረሱ እንደሆነ፣ ባለሥልጣኑ በመርሃ ግብር የተያዘውን ማስማማት ወይም የክርክር መፍቻ ሂደት እንዲጀመር ወይም እንደገና እንዲጀመር ማድረግ አለበት፡፡

ክፍል ሰባት

ሕግ ማስፈጸም እና ሕግ ማክበር

24. ሕግ ማክበር

ባለስልጣኑ ባለፍቃዶች የአዋጁ እና የዚህ መመሪያ ድንጋጌዎችን ማክበራቸውን ይቆጣጠራል፡፡

25. ሕግ ማስፈጸም

1) ባለስልጣኑ በዚህ መመሪያ፥ አዋጁ እና ያጸደቃቸውን መመሪያዎችን መሰረት በማድረግ ባለፍቃድ የዚህን መመሪያ ድንጋጌዎች ጥሷል ብሎ ከወሰነ፤ በአዋጁ አንቀጽ 52 መሰረት እርምጃ የሚወስድ ሲሆን እርምጃው
    ሀ) የገንዘብ ቅጣት ወይም ካሳ እና/ወይም
    ለ) የፈቃድ መታገድ/መሰረዝ፤ ነው፡፡
2) የዚህ አንቀጽ ንሁስ አንቀጽ 1 ድንጋጌ እንደተጠበቀ ሆኖ ባለስልጣኑ የሚወስደው እርምጃ እና ቅጣት የሚመራው በአዋጁ አንቀጽ 52(6) መሰረት የሚንስትሮች ምክር ቤት በሚያወጣው ደንብ ሲሆን በዚህ ደንብ የትኞቹ መተላለፎች የፈቃድ መሰረዝ፥ መታገድ እና ሌሎች አስተዳደራዊ እርምጃዎች እንደሚያስከትሉ የሚያመለክት ሲሆን ቅጣቶችን ለይቶ የሚያስቀምጥ እና የሚጣለው የመቀጮ ገንዘብ መጠን ይወስናል፡፡

ክፍል ስምንት

ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

26. የባለሥልጣኑ ኃላፊነት

ባለሥልጣኑ ይህን መመሪያ መሠረት አድርጎ ከሰጠው ውሳኔ ጋር በተያያዘ ለሚፈጸም ወይም ሳይፈጸም ለታለፈ ድርጊት ለማንኛውም ወገን ተጠያቂ አይሆንም፡፡

27. ማሻሻያ

ባለሥልጣኑ አስፈላጊ ሆኖ ካገኘው በማንኛውም ግዜ ሁለንም ባለፍቃዶች አስቀድሞ በማሳወቅ እና በአዋጁ ደንጋጌዎች መሰረት የባለድርሻ አካላት የውይይት መድረክ በማዘጋጀት ይህን መመሪያ ማሻሻል ይችላል፡፡

28. መመሪያው ስለሚፀናበት ጊዜ

ይህ መመሪያ ከሐምሌ 2 ቀን 2013 ዓ.ም ጀምሮ የፀና ይሆናል፡፡

አዲስ አበባ ሐምሌ 2 ቀን 2013 ዓ.ም

ኢንጂነር ባልቻ ሬባ
ዋና ዳይሬክተር
የኢትዮጵያ ኮሙኒኬሽን ባለሥልጣን